

	Творчий (креативний) рівень	Кейсовий метод Метод аглютинації.
--	-----------------------------	--------------------------------------

Використання творчих методів у процесі дистанційного навчання сприятиме розвитку вказаних особистісних творчих якостей майбутніх учителів. Все це й становитиме основу розвитку творчості, творчого потенціалу та основ творчої діяльності здобувачів вищої освіти педагогічних університетів. Подальший напрям розвідок убачаємо в створенні системи розвитку творчості майбутніх педагогів в умовах закладу вищої освіти.

Список використаної літератури

1. Albert, R.S., Runco, M.A. A history of research on creativity. In R.J. Sternberg. Handbook of creativity. New York : Cambridge University Press, 1999. P. 16-31.
2. Павленко В.В. Суб'єкт-суб'єктна взаємодія у навчально-виховному процесі Польщі. *Людинознавчі студії* : зб. наук. праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Педагогіка». Дрогобич : Вид. відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2016. С. 184-196.
3. Терещук Г. В. Навчальний процес у вищому закладі педагогічної освіти в контексті інноваційних змін. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. Серія : Педагогіка. 2014. № 3. С. 115-120.

Ваніна Наталія Миколаївна,
кандидат економічних наук, доцент,
науковий співробітник лабораторії науково-методичного супроводу
підготовки фахівців у коледжах і технікумах
Інституту професійної освіти НАПН України

ЯКІСТЬ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ В ПЕРІОД ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Перехід всіх галузей економіки на цифру став найбільш затребуваним у період пандемії, і нажаль, із російським вторгненням в Україну. Вимушена пауза розвитку економіки країни торкнулася всіх галузей, включаючи освіту. Освітні організації поступово перейшли на навчання із застосуванням дистанційних освітніх технологій. Деякі батьки та викладачі вважають, що дистанційне навчання, не здатне сформувати необхідний обсяг знань у здобувачів фахової передвищої освіти. Навчання із застосуванням інформаційних систем з метою взаємодії учасників освітнього процесу, на думку фахівців у сфері освіти, знижує його якість. Безумовно, з одного боку, система фахової передвищої освіти (далі – ФПО) була не готова до навчання із застосуванням дистанційних освітніх технологій, а з іншого, у період цифровізації інфраструктура освітніх організацій виявилася застарілою.

Погодьтеся, що цифрові технології орієнтують педагогічну спільноту на вдосконалення традиційних методик навчання, наприклад, розробку та

впровадження онлайн-курсів. Онлайн-курс – це навчальні курси з необмеженою кількістю учасників, які навчаються віддалено, і вони популярні серед молоді, отже, їх необхідно створювати, особливо практико-орієнтовані. Цифровізація ФПО спрямована на безперервність, мобільність навчального процесу, його індивідуалізацію, доступність, іншими словами, на покращення якості освітніх послуг. «Цифровізація сприяє спрощенню освітнього процесу, роблячи його більш гнучким, пристосованим до реалій сучасного дня, що забезпечує формування конкурентоспроможних професіоналів» [1].

Цифровізацію можна трактувати як зміну парадигми спілкування і взаємодії один з одним і соціумом [2].

Цифровізація повинна ефективно впроваджувати у навчальний процес нові інструменти та інформаційні ресурси, «оцифровувати» освітній процес для розвитку онлайн-курсів та переходу на змішаний формат навчання. Підкреслимо, що важливою рисою людини яка володіє цифровими технологіями, є те, що ця особистість, буде застосовувати їх у професійній діяльності. Цифрова освіта як система включає інформаційні, телекомунікаційні ресурси та систему управління. Цифровізація ФПО передбачає застосування в навчальному процесі інтернет-технологій, мобільних пристроїв, включаючи здобувачів освіти у самостійний пошук інформації. Планом цифровізації освіти передбачається розвиток цифрових бібліотек та кампусів, але в екстрених ситуаціях перехід на навчання із застосуванням дистанційних освітніх технологій виявився скрутним. Основна проблема віддаленого навчання – технічне оснащення освітніх організацій та здобувачів освіти. З однієї сторони, цифрова епоха орієнтована на нову техніку та технології, але не всі пристрої підтримують гаджети, що дозволяють встановити необхідні для навчання плагіни так само, як і не у всіх населених пунктах України існує можливість підключення до інтернет-ресурсів. Безумовно, перехід ФПО в цифру сприяє впровадженню нових інформаційних продуктів у інноваційне освітнє середовище, включаючи дистанційні освітні технології та готовність працівників освіти до їх застосування. Справжню картину готовності освітніх організацій до впровадження цифрових технологій, а викладачів – до їх застосування визначила ситуація екстреного переходу освітніх організацій на дистанційне навчання. Якщо розглядати визначення дистанційного навчання, це можливість навчатися та отримувати необхідні знання віддалено від навчального закладу в будь який зручний час [3].

Проте освіта – це процес і результат, який визначається взаємодією здобувачів фахової передвищої освіти, батьків, викладачів та держави. Безперечно, ситуація з пандемією та війною з РФ перевела дистанційне навчання на дистанційну освіту, збагатила досвід усієї педагогічної спільноти. Викладачі освоїли інформаційні технології, але не технології навчання в онлайн-форматі. Зростання навантаження на викладачів збільшилося, традиційні практики перенеслися до онлайн-занять. Відсутність зворотного зв'язку, систематичних перевірок готовності до занять, обладнання для повноцінної участі в заняттях, інтернету, віртуальних аналогів для проведення

практичних занять – чинники, які знижують якість процесу навчання. Якість у європейських країнах посідає перше місце у всіх галузях економіки, воно проявляється у забезпечення спільно бажаного результату, цілісності всього процесу. Можна виділити декілька основних проблем застосування дистанційних освітніх технологій у навчальному процесі: відсутність вимог до навчально-методичного супроводу віддаленого навчання, наповнюваності контенту, що вивчається дистанційним курсом; неготовності викладачів до роботи в дистанційному форматі; відсутність супроводу здобувачів фахової передвищої освіти; нормативної бази щодо вимог до якості освіти із застосуванням дистанційних освітніх технологій; небажання викладачів віддавати свою інтелектуальну власність на загальне користування; відсутність підтримки в оснащенні освітніх організацій сучасним обладнанням.

Сценарієм вирішення перелічених вище проблем може бути:

- продовжити формальний процес навчання із застосуванням дистанційних освітніх технологій з подальшим зниженням якості освіти, а саме, успішні учні освоюють освітні програми самостійно, решта підвищать відсоток безграмотних та безробітних громадян;

- реалізовувати змішане навчання, лекції у дистанційної форми, практичні заняття в аудиторіях;

- оцифрувати освітні організації: придбати освітнім організаціям необхідне обладнання та програмні продукти для повноцінного переходу при необхідності на віддалений формат навчання. Дані сценарії дозволять суттєво підвищити якість фахової передвищої освіти, мотиваційну складову здобувачів освіти та викладачів до навчання.

Таким чином, необхідно вже зараз моделювати та оснащувати заклади ФПО необхідним обладнанням, програмними засобами з метою готовності екстреного переходу на навчання із застосуванням дистанційних освітніх технологій, підвищення якості освітніх послуг.

Список використаної літератури

1. Карплюк С.О. (Ред.). (2019). *Особливості цифровізації освітнього процесу у вищій школі*, Матеріали методологічного семінару НАПН України. Київ.

2. Лабжинський Ю. А., Кільченко А. В., Коваленко В. М. (Ред.). (2021). *Роль інформаційно-цифрових технологій для оцінювання результативності науково-педагогічної діяльності*, Матеріали науково-практичної конференції. Київ: ІТЗН НАПН України.

3. Дистанційна освіта: навчальні заклади, які надають можливість навчатись віддалено. (2022). Взято з <https://mon.gov.ua/ua/osvita/vishaosvita/distancijna-osvita>.